

Τα ταξίδια του παππού μου

Όνομα επώνυμο

Ημερομηνία

Βαθμός επίδοσης

1

Παρατήρησε τις προτάσεις, συμπλήρωσε τα γράμματα που λείπουν και τόνισε όπου χρειάζεται.

- Ο παππούς μου μικρός ήθελε να γ.....νει ραφτ.....πουλο, μια τ.....χνη δύσκολη και απαιτητική. Πίστευε πως, αν μάθαινε να ρα.....ει όμορφα ρούχα, θα έβγαζε ευκολότερα το ψ.....μί του.
- Ο πειρατής σκα.....ει ένα λάκκο στην είσοδο της σπηλιάς και θα.....ει εκεί το θησαυρό του. Έπειτα μπαίνει στο εσωτερικό, ανα.....ει φωτιά και κάθεται εκεί να ζεσταθεί και να αναπα.....τεί.
- Παρά τις εργασίες αναστήλωσης που έγιναν το τελευταίο διάστημα, το κτίριο δεν πα.....ει να είναι επικίνδυνο.

2

Συμπλήρωσε τα κενά με την κατάλληλη λέξη από την παρένθεση στο σωστό τύπο.
(ταξίδι, ταξιδεύω, ταξιδιώτης, ταξιδιωτικός, καλοτάξιδος)

- α) Ύστερα από ένα πολύωρο και κουραστικό ....., φτάσαμε στον προορισμό μας.
- β) Εγώ ..... συχνά με το τρένο. Το θεωρώ ένα από τα ασφαλέστερα μεταφορικά μέσα.
- γ) Οι ..... διαμαρτυρήθηκαν για την αδικαιολόγητη καθυστέρηση του απόπλου.
- δ) Προμηθευτήκαμε τα εισιτήριά μας από ένα ..... γραφείο.
- ε) Μακάρι το νέο πλοίο να είναι .....

3

Συμπλήρωσε τα κενά με τα ρήματα των παρενθέσεων στο σωστό τύπο.

Άφησε τα γκέμια απ' τα χέρια και τα άλογα ασυγκράτητα .....
(τρέχω, αόριστος) μανιασμένα στα απάτητα μονοπάτια του ουρανού χωρίς κανέναν έλεγχο. Πήραν τότε τον κατήφορο κι όλο ..... (κατεβαίνω, παρατατικός), μέχρι που ..... (φτάνω, αόριστος) χαμηλότερα κι απ' το φεγγάρι κι ..... (ακουμπώ, αόριστος) τις πιο χαμηλές βουνοκορφές της γης, οι οποίες αμέσως ..... (λαμπαδιάζω, αόριστος).
Απ' όπου ..... (περνώ, παρατατικός) το άρμα, έκαιγε τα πάντα.
(Βαγγέλης Ηλιόπουλος, Αφηγήσεις από τη μυθολογία, εκδόσεις Παπαδόπουλος)

4

Μετάφερε τις παρακάτω προτάσεις στον παρατατικό και τον αόριστο.

α) Ξεριζώνετε τα αγριόχορτα από το χωράφι;

.....
.....

β) Ο ταχυδρόμος φέρνει τα γράμματα.

.....
.....

γ) Ο φούρναρης φτιάχνει τη ζύμη.

.....
.....

δ) Ο ξυλοκόπος κόβει το δέντρο.

.....
.....

ε) Το πλοίο ταξιδεύει με καλό καιρό.

.....
.....

5

Βοήθησε τον Αλέξανδρο να συμπληρώσει τα κενά με «β» ή «υ» και να τονίσει όπου χρειάζεται, όπως στο παράδειγμα.

α) Μην ανάβεις φωτιά κοντά σε ξερά χόρτα.

β) Ο ράφτης ρα.....ει τις στολές σας.

γ) Κάθε βράδυ του αρέσει να αγαπα.....εται στην αγαπημένη του πολυθρόνα.

δ) Σκα.....ουν σε όλους τους δρόμους και δημιουργείται μποτιλιάρισμα.

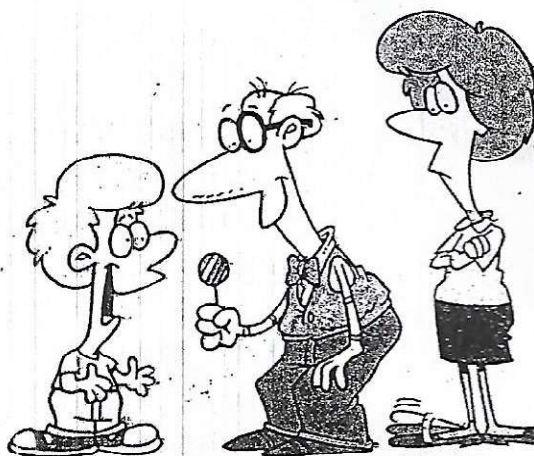
ε) Πα.....ουν οι εργασίες ανακαίνισης του κτιρίου.

στ) Οι στρατιώτες ξεθα.....ουν τις νάρκες που υπάρχουν σ' αυτό το χωράφι.

6

Στο παρακάτω κρυπτόλεξο υπάρχουν οκτώ (8) ήρωες που μπορεί να συναντήσει κανείς στα παιδικά παραμύθια. Μπορείς να τους βρεις και να τους κυκλώσεις;

Π	Σ	Τ	Α	Χ	Τ	Ο	Π	Ο	Υ	Τ	Α
Ι	Ρ	Λ	Υ	Σ	Ε	Ρ	Φ	Β	Ξ	Λ	Λ
Ν	Ψ	Υ	Β	Ο	Π	Ι	Υ	Γ	Ν	Ψ	Α
Ο	Ε	Κ	Μ	Α	Γ	Ι	Σ	Σ	Α	Ψ	Ν
Κ	Ο	Ο	Ξ	Ν	Υ	Π	Ο	Χ	Ν	Ω	Τ
Ι	Φ	Σ	Δ	Ρ	Τ	Θ	Ν	Ω	Ο	Φ	Ι
Ο	Π	Ρ	Ι	Γ	Κ	Ι	Π	Α	Σ	Ρ	Ν
Α	Χ	Ι	Ο	Ν	Α	Τ	Η	Χ	Ψ	Ψ	Φ

Τα ταξίδια του παππού μου (2)

Όνομα ; .....

Ημερομηνία: .....

1. Συμπλήρωσε τα κενά στις παρακάτω προτάσεις με τον κατάλληλο τύπο του επιθέτου πολύς:

Τα παιδιά στην αυλή κάνουν ..... φασαρία.

Η ..... δουλειά τρώει τον αφέντη.

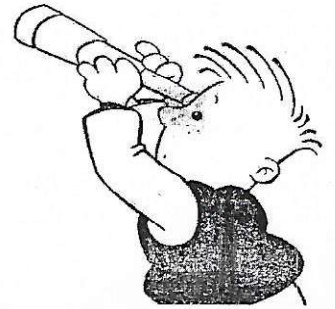
Το αφιερώνω στην αδελφή μου με ..... αγάπη.

Ταξιδεύαμε ..... καιρό.

Σήμερα κάνει ..... κρύο.

Είδα ..... κόσμο, ... θάλασσες και ..... είδη ψαριών.

..... φίλοι μαζεύτηκαν να τον υποδεχτούν.

2. Στο παρακάτω κείμενο λείπουν μερικά επίθετα. Μπορείς να τα συμπληρώσεις;

«Πότε φτάνουμε στην Άνδρο;» ρώτησα τον ..... καπετάνιο πάνω

στη γέφυρα του караβιού, που μου 'δειχνε τα ..... νησάκια

που περνούσαμε. Η ..... θάλασσα ήταν ήρεμη και

..... δελφίνια έπαιζαν στα ..... νερά της. Ο

..... ήλιος έκαιγε καθώς η ώρα προχωρούσε και πλησιάζαμε

Το επίθετο ο πολύς, η πολλή, το πολύ

Ενικός αριθμός

	Αρσενικό	Θηλυκό	Ουδέτερο
Όνομαστική	ο πολύς	η πολλή	το πολύ
Γενική	του πολ <u>ύ</u> / του πολ <u>υ</u> <u>ύ</u>	της πολ <u>υ</u> <u>ύ</u> ς	του πολ <u>ύ</u> / του πολ <u>υ</u> <u>ύ</u>
Αιτιατική	τον πολύ	την πολλή	το πολύ
Κλητική	—	—	—

Πληθυντικός Αριθμός

	Αρσενικό	Θηλυκό	Ουδέτερο
Όνομαστική	οι πολλοί	οι πολλές	τα πολλά
Γενική	των πολλ <u>ών</u>	των πολλ <u>ών</u>	των πολλ <u>ών</u>
Αιτιατική	τους πολλ <u>ούς</u>	τις πολλ <u>ές</u>	τα πολλ <u>ά</u>
Κλητική	—	—	—

ΚΑΙ ΚΑΤΙ ΠΑΡΑΠΑΝΩ

Το **πολύ**, όταν συνοδεύει άλλα **επίθετα** ή **ρήματα**, τότε γράφεται με ένα **λ** και **υ**, και είναι **επίθετα** επίρρημα.
 π.χ. **πολύ γερό** κλαδί
πολύ βαρύ σακί
πολύ καλή μαθήτρια

ρήματα
 π.χ. **κουράστηκα πολύ**
διάβασα πολύ
χόρευα πολύ

ΠΡΟΣΟΧΗ: Το επίθετο **ο πολύς, η πολλή, το πολύ** γράφεται με ένα **λ** και **υ** στον ενικό αριθμό του αρσενικού και ουδέτερου γένους.

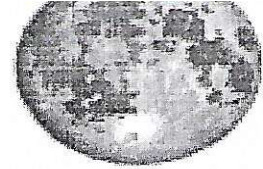
1. Συμπληρώνω τα κενά των παρακάτω προτάσεων με τον κατάλληλο τύπο του επιθέτου **πολύς**.

- Σήμερα είχα _____ διάβασμα.
- Μου αρέσει να έχουμε _____ ώρες Γυμναστική.
- Θέλω να έχω _____ φίλους.
- Χθες το μεσημέρι έφαγα _____ φαγητό.
- Πέρασε _____ καιρός από την επανάσταση του 1821.
- Η τσάντα μου έχει _____ βιβλία και είναι βαριά.
- Των πιο _____ κοριτσιών τα μαλλιά είναι μακριά, ενώ των πιο _____ αγοριών είναι κοντά.
- Το χειμώνα κάνει _____ κρύο και το καλοκαίρι _____ ζέστη.
- Η Ελλάδα έχει _____ βουνά και _____ νησιά.
- Ο _____ θόρυβος είναι ενοχλητικός.

Το πολύ, όταν συνοδεύει ουσιαστικό πάντα είναι επίθετο

Όνομα _____
Επώνυμο _____

Μια αληθινή ιστορία

1. Να συμπληρώσεις τα κενά των προτάσεων με το κατάλληλο γράμμα, κεφαλαίο ή μικρό.

- ✓ Η   λλανδία φημίζεται για τα   λλανδικά τυριά.
- ✓ Κάθε χρόνο γίνεται στην   άτρα το περίφημο   ατρινό καρναβάλι.
- ✓ Πολλοί τουρίστες έρχονται το καλοκαίρι στην   λλάδα και επισκέπτονται διάφορα   λληνικά νησιά.
- ✓ Οι   θηναίοι και οι   παρτιάτες πολέμησαν μεταξύ τους στον   ελλοπονησιακό πόλεμο.

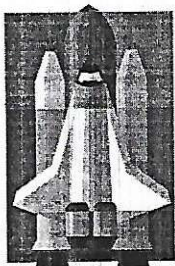
2. Να σχηματίσεις σύνθετες λέξεις από τις παρακάτω απλές λέξεις.

- αλάτι + πιπέρι → αλατοπίπερο
- τρέμω + σβήνω → _____
- αυγό + λεμόνι → _____
- νότια + δυτικά → _____
- λύκος + σκυλί → _____
- ρύζι + γάλα → _____
- αετός + φωλιά → _____

3. Να σχηματίσεις 5 σύνθετες λέξεις με πρώτο συνθετικό τις λέξεις καρδιά, ^{παιδί} ~~θεός~~ πρώτος.

καρδιά	παιδί	πρώτος
_____	_____	_____
_____	_____	_____
_____	_____	_____
_____	_____	_____
_____	_____	_____

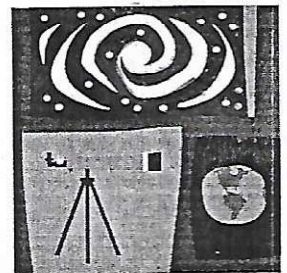
4. Να αντιστοιχίσεις τις συνώνυμες λέξεις στις δύο παρακάτω στήλες.

στάδιο
τραβάω
τρικυμία
πάτωμα
γιατί
καΐκι

-
-
-
-
-
-

- σέρνω
- δάπεδο
- βάρκα
- γήπεδο
- φουρτούνα
- διότι

5. Να γράψεις για καθεμιά από τις λέξεις μια συνώνυμη.

- ✓ νους → _____
- ✓ χρήματα → _____
- ✓ ασθενής → _____
- ✓ ικανός → _____
- ✓ συμμαζεύω → _____
- ✓ κατάσταση → _____
- ✓ νευριάζω → _____
- ✓ φασαρία → _____

Όνομα _____
 Επώνυμο _____
 Ημερομηνία _____
 Βαθμός _____

ΣΥΝΘΕΤΕΣ ΛΕΞΕΙΣ

Σύνθετες είναι οι λέξεις που γίνονται

από άλλες(απλές) αν τις ενώσουμε.

Π.χ. ανοίγω + κλείνω = ανοιγοκλείνω.

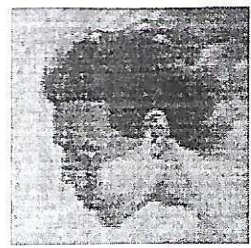
Οι απλές λέξεις που ενώνονται για να φτιάξουν τη σύνθετη λέξη, λέγονται **συνθετικά**. Τα συνθετικά πολλές φορές ενώνονται με το <<ο>> που λέγεται **συνδετικό φωνήεν**.

Π.χ. αναβοσβήνω = ανάβω(πρώτο συνθετικό) + σβήνω(δεύτερο συνθετικό)

Απλή είναι κάθε λέξη που δεν είναι σύνθετη.

Τάξη Γ'
 Όνομα _____
 Επώνυμο _____

Ενότητα 9 = ΓΛΩΣΣΑ

Στο νησί του Αιόλου

1. Να σχηματίσεις τους χρόνους των ρημάτων στο πρόσωπο που είναι.

	Στιγμιαίος μέλλοντας	Εξακολουθητικός μέλλοντας
α. πλένω	_____	_____
β. μαγειρεύει	_____	_____
γ. κόβεις	_____	_____
δ. απλώνουμε	_____	_____
ε. χτίζουν	_____	_____
στ. λέτε	_____	_____
ζ. μιαινούμε	_____	_____

2. Να συμπληρώσεις τα κενά του διαλόγου βάζοντας τα ρήματα των παρενθέσεων στον κατάλληλο χρόνο του μέλλοντα και στο σωστό πρόσωπο.

- Μαρία, αύριο θα πάω (πηγαίνω) σινεμά με τον αδερφό μου. Θέλεις να έρθει κι εσύ;
- Ναι, θέλω. Ποια ταινία _____ (βλέπω);
- _____ (βλέπω) τον «Άρχοντα των Δαχτυλιδιών»/
- Ωραία! Τι ώρα _____ (ξεκινώ) εσείς;
- Εμείς _____ (ξεκινώ) λίγο πιο νωρίς. _____ (περνώ) από το σπίτι του Δημήτρη για να του αφήσω ένα βιβλίο. _____ του _____ (προτείνω) αν θέλει να έρθει κι αυτός μαζί μας. Εμείς _____ (δίνω) ραντεβού έξω από το σινεμά στις 8.00 μ.μ. _____ (είμαι) στην ώρα σου ή πάλι _____ σε _____ (περιμένω);
- Μην ανησυχείς, _____ (είμαι) στην ώρα μου. _____ τα _____ (λέω) το βράδυ από κοντά.

3. Να μεταφέρεις τις προτάσεις στον εξακολουθητικό και στο στιγμιαίο μέλλοντα.

- α. Ο Τάκης λύνει τις ασκήσεις.
 Εξ. → _____
 Στ. → _____
- β. Εμείς βάζουμε το σπίτι μας.
 Εξ. → _____
 Στ. → _____
- γ. Τα παιδιά παίζουν και τρέχουν πολύ.
 Εξ. → _____
 Στ. → _____
- δ. Σκουπίζω και καθαρίζω το σπίτι.
 Εξ. → _____
 Στ. → _____

Όνομα _____
Επώνυμο _____
Ημερομηνία _____
Βαθμός _____

ΜΕΛΛΟΝΤΙΚΟΙ ΧΡΟΝΟΙ (1)

❖ Οι χρόνοι οι οποίοι αναφέρονται στο μέλλον ονομάζονται μελλοντικοί.

Οι Μέλλοντες είναι τρεις .

Ο Στιγμιαίος (Συνοπτικός) , ο Εξακολουθητικός και ο Συντελεσμένος

Ψ Μέλλοντας Στιγμιαίος (Συνοπτικός)

Αύριο θα τρέξω στην αυλή του σχολείου.

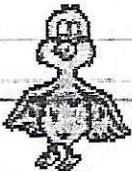
Κάτι που θα κάνω αύριο για λίγο !!!

Ψ Μέλλοντας Εξακολουθητικός

Αύριο θα τρέγω στην αυλή του σχολείου

Κάτι που θα κάνω αύριο συνέχεια !!!

Ψ Συντελεσμένος Μέλλοντας

Στις πέντε το απόγευμα θα έχω φύγει.

Κάτι που θα είναι τελειωμένο στο μέλλον, αφού πρώτα γίνει κάτι άλλο!

Δεν το ξεχνάμε! Ο Μέλλοντας παίρνει πάντα το μελλοντικό μόριο «θα».